

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Andrei Harghel, Constantin Alerguș, Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, V. Gavriliță și de avocatul A. Beriozchin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2013 în cauza penală privind pe

Stîngaci Denis Ion, născut la 14.04.1982, domiciliat în mun. Chișinău, str. Pandurilor 68, ap. 17.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 21.07.2010 pînă la 08.05.2012;

Instanța de apel de la 29.05.2012 pînă la 25.03.2013;

Instanța de recurs de la 10.09.2013 pînă la 17.12.2013.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

procurorul – Nicolae Suvac, care a solicitat admiterea recursului declarat de procuror și respingerea recursului avocatului;

avocatul – A. Beriozchin și inculpatul Stîngaci D., care au pledat pentru respingerea recursului declarat de procuror și admiterea recursului apărătorului;

Succesorul părții vătămate – T. Stegărescu și avocatul F. Tișcic care au solicitat admiterea recursului declarat de procuror și respingerea recursului avocatului.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 08 mai 2012 Stîngaci Denis a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) CP la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Conform art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 4 ani.

2. În fapt, instanța de fond a stabilit, că la 12 mai 2010, Stîngaci D., în mun. Chișinău pe str. Mircești din direcția șos. Balcani spre str. Petricani, se deplasa conducînd autovehiculul de model „AUDI 100”, cu n.î. C SD 014, treaz, cu permis de conducere.

În timpul deplasării șoferul Stîngaci D., a manifestat imprudență la trafic, astfel ignorînd cerințele art.45 alin. (1), (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, și ca urmare, neisprăvindu-se cu conducerea automobilului, derapînd de pe carosabil pe acostamentul alăturat din stînga drumului, s-a tamponat cu partea dreaptă laterală a automobilului (regiunea ușii spate) în obstacol-pilon de curent electric de pe marginea carosabilului.

În rezultatul accidentului de circulație cu vătămări corporale ce nu se supun aprecierii medico-legale sau ales șoferul Stîngaci D. și pasagerul din automobil D. Cravcenco, iar pasagerului V. Stegărescu, i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat.

În drept, acțiunile inculpatului Stîngaci D. au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) CP - *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către *procurorul în procuratura mun. Chișinău, O. Kelsa*, care cere casarea acesteia din motivul blîndeții pedepsei stabilite inculpatului, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri prin care lui D. Stîngaci să i se stabilească o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea ei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și de către *succesorului părții vătămate Stegărescu Tamara*, care de asemenea a solicitat înăsprirea pedepsei prin excluderea art. 90 CP.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2013, au fost admise apelurile procurorului și al succesorului părții vătămate, T. Stegărescu, casată sentința, rejudecată cauza și pronunță o nouă hotărîre, după cum urma: Stîngaci Denis Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin.(3) lit. b) CP la 5 ani închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. Conform art. 90 CP - executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

Instanța de apel a considerat apelurile fondate, iar sentința legală, întemeiată și motivată referitor la pedeapsa stabilită cu aplicarea prevederilor art. 90 CP, deoarece s-a ținut cont de circumstanțele atenuante ale cauzei: recunoașterea vinovăției, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, întreținerea unui copil minor.

Instanța de apel a apreciat, că apelul procurorului se bazează pe aprecierea subiectivă de acuzare și nu conține motive pentru casarea sentinței.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar făcînd trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei în aceeași instanță pentru a exclude aplicarea art. 90 CP, considerînd neîntemeiată condamnarea cu suspendarea executării pedepsei.

5.1. Avocatul Ana Beriozchin a declarat recurs ordinar solicitînd menținerea pedepsei numite de instanța de fond.

6. Colegiul penal va admite recursul procurorului cu casarea deciziei și sentinței în partea aplicării art. 90 CP, reieșind din următoarele.

7. În opinia procurorului, hotărîrile instanței de fond și de apel se contestă doar în partea stabilirii pedepsei.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucît odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atît în fapt, cît și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărîrii primei instanțe.

8. În conformitate cu prevederile art. 414-417 CPP, instanța de apel urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal,

administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Colegiul notează, că în cauza dată, instanța de apel nu a îndeplinit aceste stricte prevederi ale legii, precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct. 14 al Hotărîrii nr. 22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, iar, nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului. Astfel de erori conduc la casarea hotărîrii cu rejudecarea cauzei, cum cere art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP, întrucît asemenea eroare judiciară poate fi corectată în instanța de recurs.

În opinia Colegiului penal, instanțele n-au individualizat pedeapsa cum cer prevederile art. 61, 75 CP, iar aceasta s-a soldat cu numirea pedepsei neechitabile.

9. Instanțele de judecată au ignorat faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, în rezultatul căreia a decedat o persoană, deci cu un impact social acut în societate, nu au ținut cont de comportamentul inculpatului față de succesorul părții vătămate pe tot parcursul examinării cauzei, nu a restituit benevol prejudiciul cauzat prin infracțiune timp le 3 ani, prin urmare, au aplicat inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, neîntemeiat.

Instanțele de fond și de apel n-au ținut cont nici de numărul îngrijoritor de încălcări comise de către inculpat pînă la condamnare. Despre aceasta mărturisește cazierul contravențional al șoferului Stîngaci D. din care reiese, că ultimul este predispus să încalce Regulamentul Circulației Rutiere, deoarece din cele 10 contravenții comise pînă la accident, 7 sunt pentru depășirea vitezei regulamentare (f.d. 28).

În cazul dat hotărîrile judiciare urmează a fi casate cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul urmează să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, dar fără aplicarea art. 90 CP.

10. Colegiul penal constată, că atît instanța de fond cît și cea de apel n-au îndeplinit consecutivitatea și ordinea de individualizare a pedepsei, deaceea aceasta se consideră eroare de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP.

11. Potrivit prevederilor art. 410 alin. (1) CPP, instanța de apel, soluționînd cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel. O asemenea prevedere se menține și la faza de judecare a recursului.

Însă, prevederea legală de neînrautățire a situației inculpatului (condamnatului), nu poate fi menținută atunci cînd soluția instanței de apel este atacată cu recurs de către o altă parte a procesului penal - de către procuror în partea aplicării greșite a art.90 CP.

12. În această situație instanța de recurs, găsind întemeiate motivele recursului, va constata neîntemeiată măsura suspendării condiționate a pedepsei, fiind în drept să o excludă, nefiind considerat faptul că prin această soluție s-a înrautățit situația condamnatului.

13. Ca agravare a situației condamnatului se subînțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în

recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare. Însă cele menționate în acest aliniat nu se referă la situația din speță.

14. Din aceste motive recursul va fi admis cu casarea parțială a hotărârii în partea numirii pedepsei cu excluderea aplicării art. 90 CP.

15. Totodată aceste concluzii condiționează și respingerea recursului avocatului A. Beriozchin, referitor la menținerea pedepsei numite de instanța de fond.

16. În conformitate cu prevederile art.434, art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul A. Beriozchin în numele inculpatului Stîngaci D.

Admite recursul ordinar declarat de către procuror, casează parțial sentința Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 08 mai 2012 și parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2013 în partea condamnării lui Stîngaci D..

Stîngaci Denis Ion se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) CP la 5 ani închisoare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani. Exclue aplicarea art. 90 CP.

Se mențin celelalte dispoziții ale hotărârilor.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 decembrie 2013, ora 9³⁰

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Andrei Harghel

Constantin Alerguș

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu